

SI SOCIALISTISK • INFORMATION

DECEMBER 2006 • NR. 213 • 24. ÅRGANG

IRAK: TROPPERNE UD NU

Besættelsen har kun ført til mere vold og kaos

LÆS OGSÅ I DETTE NUMMER

BRASILLEN EFTER LULAS GENVALG • KOMMUNISTISK SAMLING?
GYMNASIEPROTESTER • SOCIALISME I VENEZUELA? • ABORTKAMP I POLEN

SI

Fra redaktionen

Socialisme – hvornår?

Socialistisk Information har flere gange skrevet om de fremskridt for den fattige befolkning, som er gennemført i det latinamerikanske land Venezuela. Det seneste års tid er regeringslederen Hugo Chavez begyndt at snakke om, at målet er et socialistisk samfund. Men hvor langt er der igen, og hvilke forhindringer står i vejen?

Gregory Wilpert tager fat på disse spørgsmål i en længere analyse, som vi bringer i dette nummer. Hans analyse dokumenterer ikke kun en dyb indsigt i de faktiske forhold og en sund, kritisk holdning til landets politiske ledelse. Han stiller også skarpt på de centrale spørgsmål for at vurdere, om samfundet grundlæggende er på vej fra kapitalisme til socialisme.

Erfaringerne fra Venezuela bekræfter endnu engang, at hver revolutionær udvikling har sit eget særpræg og sin egen dynamik, som ikke kan presses ned i et på forhånd fastlagt skema. Men i en eller anden form er det alligevel de samme mekanismer, der er i arbejde, når en revolution udvikler sig.

Wilpert bruger ikke altid de samme begreber, som Socialistisk Information (og Fjerde Internationale) normalt har tradition for. Vi håber, at læserne er enige i, at hans analyse alligevel er både vedkommende og relevant. God læselyst!

Rettelse til SI 112:

I sidste nummer af Socialistisk Information stod der i artiklen »Kommunale budgetter – forlig eller oprør«, at det i Roskilde var lykkedes at få taget »nogle« besparelser ud af Socialdemokraternes og de borgerliges oprindelige budgetforslag. Faktum er, at *samtliche* besparelser blev taget ud af budgettet i Roskilde. Vi beklager fejlen.

INDHOLD

INDBLIK: IRAK

Irak i opløsning	3
Antallet af civile ofre eksalterer	4
Pres på Det Hvide Hus	3

FOKUS

Bevægelsen må ind i kampen mod regeringen	8
Kommunistisk samling?	9

UDDANNELSE

Gymnasierne i oprør	12
---------------------------	----

INTERNATIONALE NOTER

Bosnien, USA, Belgien, Palæstina	14
--	----

BRASILLEN

Et dybtgående politisk brud	16
-----------------------------------	----

POLEN

Retten til abort under angreb	18
-------------------------------------	----

VENEZUELA

Venezuel og »en socialisme for det 21. århundrede«	22
--	----

OAXACA

Protestbiograf foran den mexicanske ambassade ...	26
---	----

DET SKREV VI FOR 23 ÅR SIDEN

Interview med Gunner om marginaliserede trotskister i 50'erne	27
---	----

GIV SI EN GAVE – GIV SI SOM GAVE

SI har bug for DIN støtte, Læg SI under træet	28
---	----

Månedssbladet

SOCIALISTISK INFORMATION udgives af Socialistisk Arbejderparti (SAP) – dansk sektion af Fjerde Internationale

Socialistisk Information

redigeres af et udvalg bestående af:
Bjarke Friberg, Ebbe R. Jørgensen, Katrine
T. Mikkelsen, Bodil Rasmussen, Christina
C. Nielsen, Bertil Videt, Nina T. Andersen,
Nicolai Bentsen og Åge Skovrind (ansv. red.)

Sign. artikler står for forfatternes egen regning.

Henvendelse til redaktionen:
Studiestræde 24, 1., 1455 København K.
Telefon: 33 33 03 17 (læg besked på tlf. svarer)
e-post: si@sap-fi.dk

Abonnement: 175 kr., dog 100 kr.
hvis man er på pension, bistand, SU
eller mindre. Introduktionspris: 50 kr. for
et halvt år (gælder kun for nye abonnenter)

Der kan tegnes abonnement ...

- 1) ved at indbetale beløbet på giro 906-3366,
Socialistisk Information,
Studiestræde 24, 1., 1455 Kbh. K,
- 2) ved at gå ind på www.sap-fi.dk,
- 3) ved at sende en check til SIs adresse

Tryk: SAF

Redaktionen afsluttet den 27. november 2006

SI nr. 214 udkommer primo januar 2007

ISSN 0108-1861

Forsidefoto: Sadr City, Bagdad: Børn kigger ud
af vinduet på en amerikansk patrulje. Foto: Staff
Sgt Russell Klika, www.arcent.army.mil/
Side 3-foto:

IRAK I OPLØSNING

Den sekteriske vold i Irak eskalerer nu så kraftigt, at alt ligner kaos. Stadig oftere hører vi om »den blodigste dag« og »den blodigste måned«. Regeringen under al-Maliki er politisk lammet.

Selv besættelsesstyrkerne fra USA, Storbritannien og Danmark begynder at indse, at den hidtidige strategi har slået fejl og overvejer alternativer.

I USA stemte vælgerne mod præsidentens Irak-politik i midtvejsvalget. I Storbritannien melder regeringen nu, at tropperne formentlig trækkes ud til foråret. Her hjemme vokser modstanden i befolkningen. Oppositionen har skærpet sin kritik af regeringens politik, og samtidig erkender Anders Fogh åbent, at ud-

viklingen går den forkerte vej. Hvad en ny linje skal gå ud på, har statsministeren hidtil afvist at sige noget om. Her afventer han signal fra Washington og London. Det er der ikke noget nyt i.

For antikrigsbevægelsen har argumenterne og mulighederne for at kræve tropperne ud af Irak aldrig været mere oplagte. Det bliver stadig mere tydeligt, at den nuværende besættelse kun har ført landet ud i mere vold og kaos. En tilbagetrækning af tropperne vil ikke skabe fred og fremskridt i Irak på kort sigt – måske tværtimod. Men det er den eneste vej ud af moradset. Samtidig med at det bliver mere påtrængende at finde progressive organisationer og bevægelser at støtte i Irak, så er der behov for at sætte kraft bag kravet: Ud af Irak!

Irak

Antallet af civile

Besættelsen af Irak har ført til et land i opløsning med over 100 dræbte om dagen. Men der er stærkt delte meninger om, hvor mange der er døde siden den USA-ledede invasion.

AF ÅGE SKOVRIND

Volden er eskaleret kraftigt i Irak de seneste måneder, og antallet af dræbte er et af stærkeste udtryk for, at det går den forkerte vej. Besættelsen af Irak er slået fejl, hvis formålet var at skabe fred og demokrati. Derfor er selv krigsmagerne i Washington, London og København begyndt at overveje nye strategier.

Men hvor mange irakere er dræbt af voldshandlinger siden besættelsen? Selv om svaret ikke er afgørende for, om besættelsen er en fejltagelse, er det interessant for at dokumentere omfanget af katastrofen – og som et af argumenterne for at trække tropperne hjem nu. Mens besættelsesmagterne nøje opgør deres egne tabstal (i november 2006 var der 3.120 døde, heraf 2.873 amerikanere, 126 briter og seks danskere), så er irakiske dødsfald behæftet med stor usikkerhed. Det blev ikke lettere, efter at det irakiske sundhedsministerium for nylig meddelte, at det ikke længere vil udlevere tal fra hospitaler og lighuset i Bagdad til medierne.

På det seneste har der været flere

forskellige skøn over antallet af civile døds ofre.

Konservative skøn

Præsident Bush erkendte i december sidste år, at der var omkring 30.000 civile ofre siden besættelsen. Det tal lå på linje med det tal, som den britiske organisation Iraq Body Count (IBC) nåede frem til. IBC medregner kun de dødsfald, som er officielt bekræftet fra to af hinanden uafhængige kilder, og er derfor meget troværdig. Eftersom en del dødsfald i Irak ikke registreres, kritiserer mange dog opgørelsen fra IBC for at være for forsigtig. IBC erkender selv, at deres tal nødvendigvis er konservative. I øjeblikket ligger skønnet omkring 50.000 civile, som er dræbt siden invasionen i 2003.

Det vakte derfor stor opmærksomhed, da det ansete amerikanske lægetidsskrift The Lancet i oktober hævdede, at omkring 600.000 civile irakere har mistet livet pga. volds handlinger.

Resultatet af opgørelsen svarer til 15.000 døde om måneden, eller 500 om dagen. Forskerne har interviewet 1.849 irakiske husstande og på baggrund af deres svar beregnet, at 601.027 civile irakere har lidt en voldelig død mellem marts 2003 og juli 2006.

Sundhedsministeriet opdaterer

I november fremlagde det irakiske Sundhedsministerium nye tal, som

kraftigt opdaterer ministeriets hidtidige skøn. Ministeriet bygger sine skøn på indberetninger fra Iraks offentlige hospitaler og lighuset i Bagdad og anslår nu, at op til 150.000 mennesker er dræbt siden invasionen. En talsmand uddybede, at det handler om personer, som er dræbt »under militære konfrontationer, sekterske snigmord og henrettelser,« og tilføjede, at yderligere 70-80 personer dør som følge af vold hver dag.

Han sagde, at ministeriet først var begyndt at lave opgørelser siden starten af 2004, og mente dermed, at de dræbte under selve invasionen og de efterfølgende måneder ikke var med i denne opgørelse.

Det seneste år er det overvejende flertal af de dræbte ofre for opgør mellem sekterske kræfter blandt sunni- og shia-muslimer. Bagdad har været værst ramt med snesevis af lig i gaderne hver uge.

Forskellige metoder

Årsagen til de meget forskellige skøn over antallet af civile døds ofre skyldes, at der bruges forskellige metoder til optællingen. Kritikerne af opgørelsen i The Lancet fremfører især, at undersøgelsen bygger på for få data eller på data, som ikke er repræsentative. Samme kritik blev fremført, da The Lancet lavede en tilsvarende opgørelse i 2004, men forskerholdet pointerer, at man denne gang har spurgt næsten dobbelt så mange familier om dødsfald. I alt er 1.849 ira-

ofre eskalerer

kiske familier i 47 distrikter i Irak interviewet. De geografiske områder – der omfatter 18 regioner over hele landet – er udvalgt efter befolkningstal og ikke efter, hvor volden er værst.

Alligevel er fx Iraq Body Count stærkt skeptisk over for resultaterne.

Fem indvendinger fra Iraq Body Count

Organisationen fremfører fem konsekvenser, hvis tallene er korrekte. For det første at omkring 1.000 irakere er blevet dræbt i voldelige konflikter hver eneste dag i første halvdel af 2006, men at mindre end en tiendedel af disse er blevet registreret af offentlige myndigheder. Selv om ikke alle døde registreres, anser IBC det for usandsynligt, at det sker i dette omfang.

For det andet at 800.000 eller flere irakere er blevet såret eller er blevet alvorligt skadet i løbet af de sidste to år, men at mindre end en tiendedel har fået nogen behandling. Også dette anses for usandsynligt.

For det tredje at over 7 procent af hele den mandlige befolkning allerede er blevet dræbt, og at det i de mest voldsramte områder i det centrale Irak handler om 10 procent. Hvorfor er denne markante decimering af den mandlige befolkning ikke tidligere blevet omtalt af myndigheder eller medier?, spørger man.

For det fjerde sætter IBC spørgsmålstegn ved, om så mange kan være

døde, når myndighederne ikke har udstedt dødsattester. Ifølge The Lancet kunne 92 procent af de adspurgte fremvise dødsattester. Overført til hele befolkningen svarer det til cirka 550.000 dødsattester. Men Sundhedsministeriet siger, at der er udstedt omkring 50.000. Hvis The Lancet har ret, betyder det altså, at der enten fabrikeres falske dødsattester en masse, eller at dokumenter forsvinder hos myndighederne, skriver IBC.

For det femte fremgår det af undersøgelsen i The Lancet, at koalitionen har dræbt mange flere irakere i det sidste år end i de første år efter selve invasionen, herunder angrebet på Fallujah. Det passer meget dårligt til den almindelige opfattelse af, at koalitionsstyrkernes drab på civile irakere tværtimod er blevet mindre det sidste år.

Rigelig begrundelse for kursændring

Den mest sandsynlige fejl er, ifølge IBC, at de 302 voldelige dødsfald, som er registreret i undersøgelsen, ikke er repræsentative for hele landet. Selv om Iraq Body Count således meget detaljeret anfægter de høje drabstal, som de amerikanske forskere når frem til, ændrer det ikke ved organisationens opfattelse af den amerikanske besættelse af Irak.

Iraq Body Count skriver:

»Har det amerikanske folk behov for at tro, at 600.000 irakere er blevet dræbt, før de kan konfrontere deres

ledere og sige »nok er nok«? De civile dødsfald, som er blevet dokumenteret ud fra en elementær standard for »passive overvågningsmetoder« giver med sikkerhed al den viden, som er nødvendig for at stemple denne invasion og besættelse som en fuldstændig fejltagelse i alle henseender.«

»Den 9. september blev 3.000 mennesker dræbt ved et voldeligt angreb på USA. Disse begivenheder svitser sig ind i hver eneste amerikanners sjæl og gen genlyd over hele verden. I december 2005 indrømmede præsident George Bush, at der var 30.000 kendte voldelige dødsfald i et land, der har en befolkning ti gange mindre end USA. Det er allerede en dødsrate, som er 100 gange større i forhold til den irakiske nation, end 9. september var for USA. At der er flere dødsfald, som endnu ikke er kommet for dagens lys, er sikkert, men hvis en politisk kursændring er nødvendig, så er den katastrofale liste over de allerede kendte dødsofre mere end rigelig begrundelse for denne ændring.«

Læs mere:
Iraq Coalition Casualty Count
<http://www.icasualties.org/oif/>

Iraq Body Count:
<http://www.iraqbodycount.org/>

Rapporten fra The Lancet:
<http://www.zmag.org/lancet.pdf>

USA

PRES PÅ DET HVIDE HUS

De amerikanske vælgere stemte mod krigen i Irak. Men Demokraterne har ingen planer om at trække tropperne hjem.

AF STUART MUNCKTON

»Det centrale budskab i det amerikanske midtvejsvalg var så entydigt, at selv George Bush ikke kunne tage fejl. Ud-af-Irak-nu.« Sådan opsummerede den amerikanske ugeavis Socialist Worker resultatet af valget den 17. november, hvor Demokraterne vandt flertallet i begge Kongressens kamre for første gang siden 1994.

Den store modstand mod præsident Bush' krig i Irak, som valget afspejlede, viste sig også i mange lokale folkeafstemninger, som handlede om umiddelbar eller snarlig tilbagetrækning af de amerikanske tropper. Nyhedsbrevet Capital Times skrev, at kravet om tilbagetrækning af de amerikanske tropper fra Irak »høster succes i stemmeboksene fra Wisconsin til Massachusetts...«

»Ni kommuner i Wisconsin satte spørgsmålet om tilbagetrækning på stemmesedlen, og alle blev vedtaget. I Milwaukee blev en antikrigs-erklæring vedtaget med stort flertal. 11 kommuner i Illinois – bl.a. Chicago med over halvdelen af statens vælgere – vedtog med stort flertal et forslag om tilbagetrækning.«

I Massachusetts var der kun otte ud af 139 kommuner, hvor vælgerne blev bedt om at tage stilling til en henvendelse til Kongressen, som stemte imod.

Ny diskussion

I sin forsideartikel den 17. november skrev Socialist Worker, at »for modstandere af USA's krig, var dette et frisk pust – i total modsætning til den politiske mainstream, som har hersket siden George Bush lancerede

USA's »krig mod terror« efter angrebet den 11. september.«

»Bush kan ikke længere slippe af sted med at påstå, at en sejr ligger lige om hjørnet, hvis USA »holder fast« – og Demokraterne kan ikke slippe af sted med at undgå enhver diskussion, med henvisning til, at Republikanerne ikke kan udfordres på spørgsmålet om »krig mod terror«.

Endelig er der forskellige linjer i den officielle diskussion om Irak, og dette vil styrke de folk uden for Washington, som stiller spørgsmål ved krigen.

»Men det er vigtigt at huske begrænsningerne i den officielle diskussion. Republikanere og Demokrater er nu enige om, at »en ny kurs« er nødvendig i Irak, men de er også enige om, at denne »kursændring« skal begrænses til at omorganisere

Den nationale antikrigs-koalition United for Peace and Justice har indkaldt til en national demonstration den 27. januar i Washington under parolen: Sig til den nye Kongres: Gør noget for at få tropperne hjem!«

besættelsen af Irak og interventionen i Mellemøsten – ikke at afslutte den,« skrev Socialist Worker.

Baker-kommissionen overvejer flere tropper

Det er blevet stadig mere klart, at den »kursændring«, som Bush lover, ikke indebærer en umiddelbar tilbagetrækning af tropperne, sådan som ikke kun de fleste amerikanske vælgere, men også et overvældende flertal af det irakiske folk, ønsker.

Krigsminister Donald Rumsfeld er blevet tvunget til at indgive sin afskedsbegæring, men hans Bush-nominerede afløser, tidligere CIA-direktør Robert Gates, er lige så fast besluttet på at »holde stand«. I en tale i maj sidste år sagde Gates, at de amerikanske tropper »skal blive (i Irak) lige så længe, som det er nødvendigt for at få gjort deres arbejde.«

Gates har deltaget i Iraq Study Group (ISG), som Kongressen har nedsat med Bush' godkendelse for at skitsere forskellige »muligheder« for en forventet ændring af Washingtons Irak-strategi. Den 16. november skrev den britiske Guardian, at ISG under ledelse af James Baker, udenrigsminister under Bush senior, faktisk overvejer at sende yderligere 20.000 amerikanske soldater til Irak for »stabilisere Bagdad først«.

Denne plan er på tegnebrættet trods det faktum, at kun 8 procent af de amerikanske vælgere ønsker at forøge antallet af tropper i Irak, ifølge avisen USA Today (26. juni).

Kursændring hos Demokraterne

Demokraterne, som nu kontrollerer Kongressen, har heller ikke givet meget håb om, at holdningen hos flertallet af vælgerne vil blive imødekømt. I stedet har Demokratiske ledere understreget, at de stræber efter et samarbejde med Republikanerne, også om Irakkrigen.

På en fælles pressekonference den 12. november var senator Joe Lieberman, nu uafhængig, men vicepræsidentkandidat for Demokraterne i

2000, enig med den republikanske senator John McCain om at kræve 50.000 ekstra tropper til Irak. I øjeblikket er der omkring 150.000.

Associated Press (AP) kunne den 14. november meddele, at Ike Skelton, demokratisk medlem af Repræsentanternes Hus, i forlængelse af hans forsøg på at blive formand for parlamentets komite for de væbnede styrker, nu nøjes med at kræve tilbagetrækning af en amerikansk kampbrigade for hver kampbrigade i den irakiske marionethær, som anses for at være »fuldt kapabel« – en position, som ikke adskiller sig fra den, Bush har givet udtryk for.

Demokraternes kursændring efter valget til fordel for fortsat krig kom til udtryk den 16. november, da de valgte krigshøgen Steny Hoyer til gruppeformand i stedet for John Murtha.

»Murtha fra Pennsylvania, er en indflydelsesrig politiker på forsvarsspørgsmål,« skrev AP, »og han opnåede national anerkendelse sidste år, da han gik ind for tilbagetrækning af de amerikanske tropper fra Irak«.

»Kongresmedlem Hoyers holdning har været at følge med Bush fra starten, og, ligesom senator McCain, går han ind for flere tropper til Irak,« sagde Murtha til AP.

»Steny var mere på linje med partiets mainstream holdning,« fortalte Barney Frank, medlem af Repræsentanternes Hus fra Massachusetts, til journaliser.

Irak dobbelt så vigtigt som terror

Fraværet af en grundlæggende politisk forskel på Demokraterne og Republikanerne afspejler den kendsgerning, at begge partier bevidst forsøger at tjene de store firmaers interesser. Socialist Worker skrev 17. november: »Virksomhedernes økonomiske bidrag begyndte at skifte til Demokraterne i ugerne op til valget, som et signal fra den herskende klasse om, at det er nødvendigt at skifte fra plan A til plan B. Erhvervslivets topledere er klart foruroligede

pga. den voksende folkelige harme over, at Bush krigspolitik er ved komme ud af kontrol, og håber, at Demokraterne vil være i stand til at samarbejde og inddæmme modstanden.«

De fleste amerikanske vælgere har imidlertid kun få illusioner om, at Demokraterne vil tilbyde et virkeligt alternativ til Republikanerne om krigen. AP noterede den 14. november, at »flere amerikanerne sætter Irak som højeste prioritet i den nye demokratisk kontrollerede Kongres, men kun tre ud af fire siger, at partiet har en plan i for at tackle krigen.«

En meningsmåling efter valget afslørede, at 37 procent af de amerikanske vælgere så Irak som det vigtigste spørgsmål, mere end dobbelt så mange så mange som de 15 procent, der angav terrorisme som det næstvigtigste emne. AP konstaterede, at dette »rammer ind i hjertet af det demokratiske dilemma. Partiet har været som én stemme i kritikken af Bush' krigsstrategi, men har været mere uklar på, hvordan man skulle gå en anden vej.«

Krigsmodstandere opruster

Denne modsætning kan føre til, at antikrigsbevægelsen vokser sig væsentligt stærkere.

Den nationale antikrigs-koalition United for Peace and Justice har indkaldt til en national demonstration den 27. januar i Washington under parolen: Sig til den nye Kongres: Gør noget for at få tropperne hjem!« I en udtalelse fra den 17. november, siger antikrigscoalitionen, at »på valgdagen tog folk individuel stilling i stemmeboksen. Den 27. januar går vi i kollektiv aktion, når vi demonstrerer i Washington for at være sikre på, at Kongressen forstår, hvor vigtig dette øjeblik er.«

Oversat af Åge Skovrind fra den australske ugeavis Green Left Weekly, 22. november 2006. Avisen har fået nyt webformat: <http://www.greenleft.org.au/>

Boligbevægelsen må ind i kampen mod regeringen

Halvanden milliard kroner hiver regeringen, Dansk Folkeparti og De Radikale op af lejernes lommer og putter i statskassen – som en del af dette års finanslovsforlig. Skattestop, min bare ...!

AF SAP'S FORRETNINGSUDVALG

Partierne har besluttet at tage 1,5 mia. kroner ud af Landsbyggefonden og bruge dem til at betale de tilskud til nyt alment byggeri, som staten i forvejen er forpligtet til at give.

Pengene i Landsbyggefonden er indbetalt af lejerne i almene boliger.

Hovedformålet med Landsbyggefonden er at medfinansiere de renoveringer af boligerne, som er uomgængelige, når husene er blevet 30 år gamle eller mere. Ekstra vigtigt er det at genoprette og forbedre boligerne, hvis man ønsker, at de skal være et attraktive tilbud til almindelige lønmodtagere og ikke bare en nødløsning for dem, der ikke kan få andet, og som får huslejen betalt af bistandskontoret.

Men forligspartierne mener altså også, at Landsbyggefonden – dvs. de nuværende lejere – skal være med til at finansiere byggeriet af nye almene boliger. Begrundelsen er, at de eksisterende almene boliger er blevet opført med statsstøtte, som lejerne passende kan betale tilbage.

Det svarer til, at regeringen beslutter, at parcelhusejere skal blive ved med at betale afdrag, når lånene i deres bolig er færdigbetalte, blot i stedet til statskassen af den simple grund, at de har modtaget tusindvis af kroner i statsstøtte i form af rentefradrag. – Det bliver nok ikke til noget.

Almene boligsektor undergraves

Det, de fire partier netop har besluttet, er ikke normalt skattefinansieret statsstøtte. Det er en særskat på le-

jerne i almenyttige boligselskaber, som tilfældigvis hører til dem med de laveste indkomster i samfundet. De dårligst stillede skal finansiere, at der bliver boliger til andre dårligst stillede.

Beslutningen er samtidig led i et langstrakt strategisk projekt, der går ud på at fjerne grundlaget for den almene boligsektor. Med alle sine begrænsninger er den almene boligsektor et modbillede til den liberale samfundsvision: Afdelinger og boligselskaber er selvejende, skal ikke give overskud, og de styres kollektivt af de lejere, som bor i dem. Og som fællesskab har den almene boligsektor en stærk position, hvis bevægelsen blot vil udnytte den.

Dette er en torn i øjet på enhver borgerlige politiker, og regeringen så den gerne afskaffet/svækket, så boligmarkedet bliver opdelt i tre dele: a) ejerboliger b) private lejerboliger, som der kan tjenes penge på c) en lille enklave almene boliger, der kan udfylde samme funktion som fattiggårdene tidligere.

Det er også hovedformålet med forsøgene på at give lejerne mulighed for at købe deres lejlighed. Det vil netop udskille de bedste boliger (der bliver købt og solgt) fra de dårligste boliger, som bliver til social nødhjælpsforanstaltning og ghettoer.

Sosserne tunge i røven

Desværre har de almene boligselskaber og deres fællesorganisation, Boligselskabernes Landsforening (BL), ikke formået at udnytte den potentielle styrke, bevægelsen besidder.

Som de traditionelle socialdemokratiske bureaukrater, de er, valgte de i sagen om salg af almene boliger at holde sig til traditionel lobbyvirksomhed og efterfølgende retssager mod de kommuner, som tillader salg. Resultater har foreløbig været, at loven blev vedtaget, og for nylig tabte boligselskaberne den første retssag ved Landsretten.

Da forslaget om at trække nye millionbeløb ud af Landsbyggefonden blev fremsat, kørte BL i første omgang videre ad samme spor. Men undervejs har foreningen trods alt henvendt sig direkte til lejerne via pjecer og annoncer i aviserne.

Det er lykkedes at mindske skaden. Regeringen ville have taget 3,1 mia. kroner, og det endte med det halve.

Men som BL selv erkender, er skaden stadig meget alvorlig. Vil organisationen mere, er det ikke nok at orientere lejerne; de må inddrages og aktiveres. De almene boligselskabers græsrodder må aktiveres, først bestyrelsesmedlemmer, så beboere. Bevægelsen må genoplives.

Boligbevægelsen har en enestående chance netop nu, hvor andre grupper og bevægelser vender sig mod regeringen. Regeringen vil smadre boligbevægelsen, derfor må boligbevægelsen gøre sig til en del af kampen mod regeringen, og være med til at formulere kravene til en ny regering, bl.a. at loven om salg af almene lejerboliger fjernes, og at tyveriet fra Landsbyggefonden indstilles.

10. november 2006

Redigeret og forkortet af redaktionen

Kommunistisk samling?

Weekenden den 11.-12. november fandt en »kommunistiske samling« sted, konkret i form af den nye organisation »Kommunistisk Parti«.

Selv om SAP i princippet er tilhængere af størst mulig enhed på venstrefløj, mener vi her, at der er god grund til en armlængdes afstand – både til denne »samling« og til denne »kommunisme«.

AF SAP'S FORRETNINGSUDVALG

For det første må vi selvfølgelig påpege, at det er så som så med samlingen. Selv om to grupper nu går sammen, er tallet trods alt kun nedbragt fra fem til fire erklærede kommunistiske partier i Danmark.

For det andet er det klart, at den såkaldte kommunisme, der er tale om, i høj grad handler om gammel østblok-nostalgi. De to grupper, der nu går sammen, fungerede i årevis ikke blot som apologeter, men som bombastiske politiske talerør for diktaturerne i henholdsvis lilleputstaten Albanien (DKP/ML) og det mægtige Sovjetunionen (KPİD samt udbrydergruppen KS, »Kommunistisk Samling«). Ironisk nok var de to strømninger hinandens bitre fjender, på trods af det oplagte ideologiske slægtskab.

Konsekvent opgør nødvendigt

Mens SAP i årtier sammen med resten af den anti-stalinistiske venstrefløj i Danmark forsvarede østblok-dissidenternes kamp mod det hemmelige politi, mod censur og generel åndelig og materiel indskrænkning, bidrog DKP/ML og KS/KPİDs forgængere i DKP derimod hæmningsløst til den skandalisering af socialismen, som hele venstrefløj og arbejderbevægelsen i dag lider under.

Men har de ikke forbedret sig? Jo da, DKP/ML udgav f.eks. for nogle år siden en bog om sig selv (»20 års kamp for socialisme«), hvor de i stor grad tog afstand fra deres tidligere

politiske praksis og en del af deres arvegods. Dette førte også til et tiltrængt politisk brud med miljøet omkring partiets mangeårige formand Klaus Riis – der efterfølgende stiftede det ultra-stalinistiske APK. Det er også klart, at mange af de nostalgiske kommunister i miljøet gør et godt stykke arbejde i fagbevægelsen, i antikrigsbevægelsen og i mange andre græsrodsbevægelser. Det nye partis avis – Dagbladet Arbejderen – desuden i vid udstrækning usekterisk og åben over for andre strømninger på venstrefløj. DKP/ML og Arbejderen har i årevis anbefalet at stemme på Enhedslisten, også selv om partiet selv ønsker og arbejder for en parlamentarisk repræsentation.

Alligevel er det langt fra tilstrækkeligt for et erklæret socialistisk og revolutionært parti at have et så ubearbejdet forhold til pigtrådsocialismen, som det nye Kommunistisk Parti giver udtryk for. Til syvende og sidst må spørgsmålet om socialismen være et kardinalpunkt for et erklæret kommunistparti, der ønsker at erstatte kapitalismen med et helt andet samfundssystem.

Hvis ideen om socialisme igen skal have noget håb om masseopslutning, må vi som socialister have

helt krystalklare svar på, hvordan vi forholder os til fangelejrene, tvangsarbejdet og tankekontrollen i de såkaldte socialistiske lande. Og hvis man en gang har accepteret, at målet helliger midlet, og at »min fjendes fjende er min ven« – så er der faktisk god grund til at spørge, om der efterfølgende er foretaget en selvrensning.

De utallige forbrydelser i socialismens og kommunismens navn er i dag den alvorligste hæmsko for at socialismen igen skal blive en massebevægelse. Og så er det simpelt hen under lavmål, når det nye parti i sit principprogram afskriver hele østblokkens dramatiske sammenbrud med sætningen »et kompleks af økonomiske og politiske faktorer, indre og ydre årsager, objektive og subjektive omstændigheder og praktiske og teoretiske fejltagelser«.

For demokratiske og revolutionære socialister er der simpelt hen ikke nogen vej uden om et totalt opgør med stalinismen både som statsystem og som reelt eksisterende ideologi. Særligt ikke, hvis man har en så blakket fortid som de grupper, vi nu fremover vil komme til at kende som Kommunistisk Parti.

17. november 2006

Du kan få ugens kommentar fra SAP's forretningsudvalg i din mailbox ved at sende en mail til sap@sap-fi.dk

ÅRHUS VISER VEJEN

Forældre, fagforeningsaktive, pædagoger, dagplejere og andre offentligt ansatte i Århus erobrede i flere uger den politiske dagsorden i Danmark. Forud lå et bredt og grundigt organiseringsarbejde.

AF EBBE RAND JØRGENSEN

Århus var i ugevis præget af demonstrationer, blokader og strejker blandt offentligt ansatte og forældre. SI har talt med en af Århus-aktiverne, Lone Degn – medlem af SAP og Enhedslisten – om konflikten. Lone Degn er pædagog og medlem af den lokale BUPL-bestyrelse i Århus.

– Der blev ikke flyttet et komma i forliget i Århus. Alligevel har aktiviteterne givet os en sejr. I BUPL-Århus har vi modtaget mange henvendelser fra pædagoger i andre kommuner, som giver udtryk for, at det var konflikten i Århus og andre byer, der lagde pres på deres kommunalpolitikere og fik ændret deres budgetter. Derudover har vi fået velfærdsdebatten på dagsordenen, og mon ikke politikerne i Århus tænker sig om en ekstra gang, næste gang de skal lægge budget? Samtidig har konflikten betydet, at pædagoger, pædagogmedhjælpere, dagplejere, SOSU-assistenter og medhjælpere samt mange andre faggrupper, har fået etableret et netværk, der kan mobiliseres igen. Der er blevet diskuteret politik, aktioneret, blokeret, og strejket. Det vigtigste er, at folk har kæmpet mod hinanden og vendt vreden mod kommunen og regeringen. Der har ikke været intern mudderkastning mellem faggrupper eller brugergrupper.

Initiativ mod besparelser

Inden sommerferien udkom der et sparekatalog fra Århus kommune, og det så rigtig skidt ud. Det inde-

holdt forskellige besparelsesforslag på 600 millioner kr., hvoraf besparelser for 300 millioner skulle realiseres. Senere blev dette beløb sat op til 410 millioner ved en fejl. Man havde troet, at man kunne tjene penge på at overtage amternes opgaver. Det viste sig at koste i stedet.

Enhedslistens bestyrelse tog initiativ til et netværksmøde. Intentionen var at samle alle kræfter, der kunne tænkes at ville arbejde mod besparelserne: SUF, Enhedslisten, SF, SFU, evt. socialdemokratiske partiforeninger eller enkeltmedlemmer, fagforeninger, brugerorganisationer, ansatte og brugere. BUPL-Århus valgte at være med til at indkalde mødet.

Det blev starten på »initiativet mod besparelser«. SF, SFU og Socialdemokraterne deltog ikke, men ellers var stort set alle repræsenteret. Det blev ikke helt folk på gulvet, der var med, men til gengæld var alle fagforeninger med kommunalt ansatte medlemmer med, nogle få inden for det private samt mange brugergrupper.

Der var bred enighed om et grundlag, der udtrykte kritik af regeringen og krævede noget af statens overskud fordelt ud til kommunerne.

Hvordan var dialogen med folkene på rådhuset?

– Børn og Unge, som er den magistrat i Århus, der dækker både institutionsområdet og folkeskolen, startede med at begå en taktisk fejl. To dage inden sparekataloget udkom, blev alle fritidshjem informeret om, at de skulle nedlægges og lægges ind under SFO'erne (skolefritidsordnin-

gerne). Dette var ifølge kommunen ikke en besparelse, blot en strukturel ændring.

– BUPL indkaldte til møde for alle fritidspædagoger. På mødet besluttede de at nedlægge arbejdet.

– I mellemtiden var 6 fritidshjem blevet blokeret af forældre. Og forældregrupper blev her enige om at fortsætte blokaden. I de følgende dage fulgte kommunens andre fritidshjem efter.

– Der var et udbredt ønske om et stormøde blandt alle pædagoger og medhjælpere. Men da der kun findes ét sted i Århus, som er stort nok til at afholde et sådant møde, gik der 4 dage, inden vi kunne samles. Det betød at de fleste daginstitutioner nåede at blive blokeret af forældrene.

– Da stormødet kom, var frustrationerne så store, at en konflikt var uundgåelig.

Aktionsgrupper og forældrenetværk

Hvordan var aktionerne organiseret?

– Allerede inden konflikten eksisterede der en aktionsgruppe. Den havde udgangspunkt i BUPL-Århus og lavede hovedsagelig små happe-

nings som f.eks. »vi går mod strømmen«, som var en aktion i Århus Å, uddeling af løbesedler, små og store indslag i Århus festuge og den slags.

– Da konflikten brød ud, opstod der nye grupper.

– Pædagogerne og pædagogmedhjælperne, fra forskellige institutioner rundt om i kommunen, dannede hver sin aktionsgruppe. På det første

stormøde blev der fundet en kontaktperson fra hvert skoledistrikt. De skulle så mødes med aktionsgruppen en time hver dag og formidle mellem gruppen og de strejkende i distrikterne, hvilket har fungeret optimalt.

– Efter ca. en uges konflikt kom også dagplejerne på banen. De holdt stormøder og var med til den daglige manifestation i Rådhusparken.

– Derudover var der opstået et forældrenetværk. Det kom sig af, at forældrenævnet i Århus ikke var helt klar i deres udmeldinger. De mente at repræsentere alle forældre i byen, og kunne derfor ikke tage parti. De nøjedes med blot at lægge informationer ud på deres hjemmeside. Derfor tog en forældregruppe initiativ til at oprette en hjemmeside, der skulle opreklamere, videreformidle og koordinere.

– Både forældrenes og pædagogernes hjemmeside fungerede sådan, at man meldte ind, hvis man havde ideer til aktioner eller var i gang med en lokal aktivitet. På den måde spredtes tingene som ringe i vandet.

– Ved siden af dette var DKF (Den Kommunale Fællesrepræsentation - FOA, BUPL, DLF, SR, SL, 3F og et par andre) meget aktive. De afholdt fæl-

lesmøder for deres tillidsrepræsentanter, stormøder for alle kommunalt ansatte og var medarrangører af den store demonstration d. 12/9 (mod budgetforliget i Århus, red.).

På barrikaderne igen?

Er der udsigt til nye aktioner?

– Der er to ting, pædagoger og forældre er rigtig sure over. For det første vil der fremover være færre personaletimer i institutionerne, hvilket selvfølgelig betyder ringere kvalitet og mindre voksenkontakt for børnene. For det andet ønsker vi ikke at ensrette vores pasningstilbud. Århus har gennem mange år været kendt for en mangfoldighed af tilbud. Der var dagplejere, vuggestuer, børnehaver, integrerede 0-6 år, integrerede 0-14 år, fritidshjem, klubber, SFO'er, byggelegepladser. Nu har vi kun 2 institutionstyper: 0-6 års integreret og 6-18 år.

– Så på den ene side har alle nok at gøre med at holde hovedet oven vande, og på den anden side, så er det så skidt, at folk ikke kan lade være med at agere.

– Det er min opfattelse, at folk gør, hvad de kan for at stikke en kæp i hjulet, og at der ikke skal meget til,

før de er på barrikaderne igen. Samtidig tror jeg, det er svært for folk at holde samme aktivitetsniveau som under konflikten. Nu skal de faktisk passe deres arbejde, samtidig med at de skal implementere kommunens nye linjer. Det levner ikke meget energi.

Hvad kommer der til at ske nu, efter aktionerne?

– Der er rigtig mange ting på tegnebrættet: DKF fortsætter med at holde fælles tillidsrepræsentant-møder. Der afholdes en støttefest den 18. november, og der er demonstration ved byrådsmøderne hver 14. dag. Vi planlægger en velfærdskonference for region Østjylland, og har lavet en julemandshær a la Solvognens, som skal lave aktioner i december. Vi udgiver også en billedbog på KLIM om konflikten, og arbejder på en dokumentarfilm om før og efter besparelserne. På initiativ af forældregruppen bliver der afholdt borgermøder.

– Derudover er der mange andre ideer, men da selve forhandlingerne med kommunen og udmøntning af besparelserne tager rigtig mange kræfter fra de aktive folk, så må vi se, hvad der er energi til, slutter Lone Degn.

Gymnasier i oprør!

Strejker, blokader, gadeaktioner og demonstrationer: I de seneste uger har lærere og elever på langt over halvdelen af alle landets gymnasier været i aktion. Opsparet frustration over øget arbejdspress og 300 forsvundne millioner startede et landsdækkende oprør fra neden.

Gymnasiereform, overgang til selveje og strukturreform stillede i oktober nedskæringer i udsigt til landets gymnasier, handelsskoler og tekniske skoler, hvor situationen i forvejen er fuldkommen uholdbar – blandt andet er klassekvotienten allerede over 30 mange steder. Som reaktion på dette, havde Gymnasielærerforeningen (GL) den forholdsvis uambitiøse plan at igangsætte en (i øvrigt ualmindelig talentløs) annoncekampagne om politisk »løftebrud«, hvilket så evt. skulle fremmane indømmelser fra regeringen.

Men Frederiksberg Gymnasiums lærere begyndte systematisk at maile og ringe rundt til alle landets gymnasier og etablerede samtidig en hjemmeside, der formidlede oplysninger om alle aktiviteter, og pludselig bredte faglige møder i arbejdstiden og egentlige strejker sig som en steppebrand til i alt knapt 90 gymnasier over hele landet.

Gymnasieeleverne, der ellers for

længst havde overstået deres traditionelle, velforberedte »efterårskampagne«, kastede sig også på banen igen og gennemførte blokader på mange skoler.

Delsejr og/eller bagholdsangreb

Både Socialdemokratiet og De Radikale gav i første omgang udtryk for fuld opbakning til de aktionerende. På et stormøde med over 1.000 aktionerende til stede gav Christine Antorini (S) regeringen det glatte lag for løftebrud – og lovede den nuværende takst på 74.000 kr. til alle nye elever (modsat Haarders 49.000).

To dage efter klappede samme Antorini samt den radikale Margrethe Vestager kage med Bertel Haarder bag lukkede døre: Gymnasierne ville få 50 forsvundne millioner fra strukturreformen – samt 55.000 per ny elev. I alt 75 mio. kr. Resten handlede ikke om strukturreformen, undskyldte de sig, men om gymnasierereformen – og dén debat måtte vente til en gang næste år!

Mange aktionerende følte sig svigtede og vrede over, at også de største oppositionspartier, med henvisning til nogle mildest talt uklare løfter om yderligere forhandlinger næste år, accepterede et stadigt alt for lille budget for 2007.

Men ledelsen af fagforeningen GL valgte, med kun en smule murren i skægget, at tage denne »opdeling« af

forhandlingerne »til efterretning«, og udråbe en stor sejr i denne »første halvleg«. Øjensynligt ville man ikke bruge aktionerne og det mobiliserede bagland til at presse S og R, fordi man prioriterede det venskabelige forhold til disse og (måske en korridoraftale om?) at opnå deres støtte ved en senere lejlighed.

Det betød, at mange lærere, og stort set alle andre, blev forvirrede:

Havde Socialdemokraterne og De Radikale – og Haarder – alligevel ret i, at 75 mio. var det rette beløb, så GL og de aktionerende elever og lærere havde kastet om sig med alt for store, manipulerede tal? Hvordan skulle man ellers forstå, at GL næsten virkede tilfredse med under en fjerdedel af beløbet?

Utilfredshed i fagforeningen

Alligevel lykkedes det dagen efter forliget, den 14. november, at samle aktionerende lærere og elever fra 35 gymnasier til et aftenmøde. Her blev det vedtaget at bakke op om den aktionsdag, tirsdag den 21. november, som DGS fastholdt – med krav om de 118 mio., som amterne havde barberet væk. Ca. 10.000 elever og lærere landet over var i aktion denne dag.

En sidedagsorden på dette møde blev den udbredte utilfredshed med GL's rolle. Dels i forhold til den aktuelle kamp, hvor GL slet ikke har gjort nok for at informere og mobi-

lisere medlemmerne, og hvor taktiske finurligheder eller tvivlsomme korridoraftaler tilsyneladende har stået i vejen for klare budskaber til offentligheden. Og dels i forhold til hele aftalen om – og gennemførelsen af – gymnasiereformen. Der er udbredt utilfredshed med, at lærerne skal løse en række nye, omfattende opgaver, men at der overhovedet ikke er afsat ekstra tid til at løse disse. Resultatet er massive stressproblemer blandt lærerne. GL har været stærkt engageret i det pædagogiske og faglige indhold af reformen, men har taget skandaløst let på konsekvenserne for lærernes arbejdsforhold.

Det er ikke spor udelukket, at der af den aktuelle kamp kan udspringe en opposition til de tre lister, der i mere eller mindre samdrægtighed deler magten i GL for tiden. Endnu mere sandsynligt er det, at der op til overenskomsten i foråret vil rejse sig en bevægelse for klare krav til arbejdstempo og arbejdsmiljø – herunder en maksimal klassekvotient.

Fælles klasse(kvotient)kamp!

Aktionerne på gymnasierne fremprovokerede også et begyndende oprør på handelsskolerne. Både disse og de tekniske skoler har længe været udsat for selveje, »markedsstyring« og urimeligt lave taxameterbidrag fra staten. Resultatet har været elendige og ofte helt kaotiske forhold for ele-

ver og lærere. Bertel Haarder forsøgte selv at inddrage dette og appellere til splittelse: Inden handelsskolerne var begyndt at røre på sig, fremhævede Haarder, at hvis han havde nogle penge (hvilket han så bedyrede, at han ikke havde!), ville han da hellere give dem til handelsskolerne...

Men stort set er det lykkedes tværtimod at sætte fokus på de fælles problemer – og kravet om ordentlige ressourcer til alle ungdomsuddannelserne. Således opfordrede gymnasium-stormødet den 14. november til »at afholde fællesmøder for gymnasier, handelsskoler, tekniske skoler m.fl. med temaet: »Uddannelse og velfærd« – for at drøfte

fælles krav til vilkårene for ungdomsuddannelse«.

Blandt de fælles krav trænger især kravet om en maksimal klassekvotient sig på. En detalje er her, om kravet så skal være de 28, som forekommer umiddelbart realistisk, fordi dette maksimum indtil for nylig har været praksis i gymnasiet, eller om man skal kræve de 24, som faktisk er grænsen for en fornuftig klasseundervisning.

Under alle omstændigheder bliver det nu en vigtig opgave, både i GL, i elevorganisationerne og lokalt, at arbejde videre med at samle ungdomsuddannelserne til fælles kamp for anstændige undervisningsforhold.

BAGGRUNDEN FOR PROTESTERNE

Regeringen har også i forhold til ungdomsuddannelserne gang i en »velfærdsreform«, der kombinerer indførelse af en slags markeds mekanisme mellem selvejende skoler med generelle besparelser.

At gymnasielærerne har reageret så voldsomt skyldes blandt andet opsparet frustration over en gymnasiereform, der med en forudsat »udgiftsneutralitet« har betydet et voldsomt øget arbejdspress for lærerne. Men end ikke »udgiftsneutraliteten« bliver fastholdt, hvis det står til regeringen. Som en del af strukturreformen skulle gymnasierne fra 2007 overgå til selveje – og staten overtage ansvaret for finansieringen. Men på det budget, der blev meldt ud efter finanslovsaftalerne, manglede der mere end 300 mio. kr., hvis løftet om udgiftsneutralitet pr. elev fra 2003 skulle overholdes.

En del af disse nedskæringer var allerede foretaget i amterne i 2004-6, hvilket har betydet klassekvotienter på over 30 mange steder. En anden del af nedskæringerne bestod i mangelfuld betaling for et stigende elevtal (forventet 4000 ekstra) i 2007. En tredje del var penge, der bare »forsvandt« i statskassen ved strukturreformens overflytning af gymnasierne fra amts- til statsfinansiering.

NORGE

Regeringen sparer 1 milliard på sygehusene

Velfærdsforringelser er også et problem i Norge. Den nye regering, ledet af Arbejderpartiet, kritiseres nu af Rød Valgalliance (RV) for at ville spare på sygehusene. Helseminister Brustad roser ellers den nye finanslov og kalder den »en historisk satsning«. Regeringen skulle angiveligt have øget sundhedsudgifterne med 2,6 milliarder. Torstein Dahle fra RV kritiserer finansloven og forklarer, at der reelt er tale om en nedskæring på 1 milliard kr. på sygehusene. De 2,6 milliarder er ikke en forbedring af standarden, men skyldes øgede pensionsudgifter, øgede udgifter til sygedagpenge, overtagelse af udgifter fra sygekasserne samt endelig en beslutning om reducere det løbende underskud i sundhedssektoren.

Der tales nu om at organisere protestaktionerne med krav om flere penge til sygehusene.

www.rv.no

BOSNIEN

USA kendte til Srebrenica

Richard Holbrook, vice-statsminister i Clinton-regeringen under krigen i Bosnien, afslører i det franske magasin Paris-Match, at han fik ordre til at opgive de tre muslimske enklaver i Østbosnien (Nu: Den Serbiske Republik) af USA's sikkerhedsrådgiver Anthony Lake. Han modsatte sig ordren for Goradzkes vedkommende, men meldte ikke noget ud om de to andre, Srebrenica og Zepa.

Samme sted siger Carla Del Ponte, chefanklager ved domstolen i Haag i sagen om krigsforbrydelserne i eks-Jugoslavien, at angrebet på Srebrenica blev diskuteret på et møde mel-

lem repræsentanter fra vesten og de serbiske ledere, krigsforbryderne Milosevic, Karadzic og Mladic. Hun ved, at mødet har fundet sted, og hvem der har været med, men kan ikke bruge det i sagen, fordi de pågældende nægter at bekræfte deres tilstedeværelse over for domstolen.

Det har længe været mere end en konspirationsteori, at Frankrigs militære top i Bosnien vidste, at der var et serbisk angreb på vej mod den muslimske enklave Srebrenica, der var udpeget som sikkerhedszone af FN. Og bevidst undlod at yde den lufstøtte, som de svagt bevæbnede hollændere bad om.

USA har støttet opdelingen af Bosnien i to lige store dele siden 1994, og det krævede i sidste ende, at Srebrenica blev ofret. 8.000 mænd og drenge blev slået ihjel i den største massakre i Europa siden Holocaust.

www.greenleft.org.au

BELGIEN

Ny alliance mod regeringen

En ny valgalliance blev stiftet i Belgien i de sidste dage af oktober. 650 fagforeningsfolk og andre aktivister, herunder 4. Internationales sektion SAP/POS, vedtog at stille op til parlamentsvalg sammen i maj 2007.

Blandt sine ledere tæller den nye bevægelse tre fremtrædende eks-socialdemokrater, bl.a. den tidligere formand for det europæiske LO (ETUC), George Debunne. Den nye

»Enhedsliste« er født ud af et samarbejde, der opstod under en række hårde kampe mod regeringens nyliberale politik. Belgien styres af en koalition af socialdemokrater og liberale uden et alternativ til venstre.

Kampene startede i oktober sidste år. Her fik nedskæringer, dikteret af den nyliberale Lisabon-strategi, en række fremtrædende socialdemokratiske faglige ledere og parlamentsmedlemmer til at vende socialdemokraterne ryggen og erklære deres støtte til de massive folkelige mobiliseringer mod forringelserne.

Det har nu udmøntet sig i den ny alliance, og det er et skridt på vejen mod at etablere et egentligt parti til venstre for socialdemokraterne.

www.internationalviewpoint.org
og www.sap-pos.org

AFRIKA

Flere unge arbejdsløse

Antallet af unge i det sydlige Afrika er øget med 29,8 procent de seneste 10 år. Samtidig er ungdomsarbejdsløsheden vokset med hele 34 procent. Det fremgår af en ny rapport fra ILO. De tal er udtryk for en international tendens. Den globale ungdomsarbejdsløshed er vokset med 14, 8 procent i den samme periode. I Afrika, hvor de færreste unge kan overleve som arbejdsløse, tvinges mange til at arbejde i den uformelle økonomi.

www.internationale.se

PALÆSTINA

Fatah og Hamas på vej i fælles regering

Flere meningsmålinger viser, at der er to-tredjedel flertal for en samlingsregering mellem Hamas og Fatah blandt borgerne på den israelsk

besatte Vestbred og i Gaza. Håbet er, at en samlingsregering, hvor Fatah får indflydelse, vil kunne hjælpe til at få hævet Israels, EU's og USA's blokade mod Palæstina.

Den populære Hamasleder Ismail Haniyeh er parat til at gå af som premierminister, og de tilbyder Fatah flere ministerposter i en fremtidig koalitionsregering. Den uafhængige Mohammed Shabir skal være ny premierminister. Det er Hamas og Fatah uformelt blevet enige om.

Hamas håber dog på at beholde indenrigsminister-posten, fordi den indebærer kontrollen over de væbnede styrker. Hamas er næsten ligeså godt bevæbnet som Fatah. Men Fatahs Pretorianske Garde får angiveligt træning af amerikanske, britiske, egyptiske og jordanske styrker.

USA arbejder for et regulært kup, hvor præsident Mahmoud Abbas fra Fatah skal opløse parlamentet, der er ledet af Hamas. Det har Fatah hidtil undladt at gøre, fordi den folkelige støtte til Hamas er uforandret på trods af blokade og borgerkrigslignende tilstande. Både Fatah og Hamas har omkring 40 procent af vælgerne støtte.

www.greenleft.org.au

KENYA

Fyringer på grund af privatisering

De statslige jernbaner i Kenya er blevet solgt til Sydafrikansk selskab. I den anledning er 5.350 af de 8.860 ansatte ved jernbanerne blevet fyret. Den nye private ejer, Sheltam Corporation, udvalgte vilkårligt de ca. 3.000 arbejdere som skulle få lov til at blive. Dette er blevet godkendt af Kenyas statslige jernbanemyndigheder. Verdensbanken står bag ved finansieringen og afskedigelserne og

har spillet en rolle ved udvælgelsen af Sheltam Corporation som ny ejer.

www.internationale.se

SKOTLAND

Milepæl for skotske socialister

Det var et efter omstændighederne optimistisk Scottish Socialist Party (SSP), som afholdt kongres den 7. oktober. I slutningen af august brød Tommy Sheridan – SSP's kendteste ansigt i offentligheden – med partiet, efter et længere internt opgør, som startede, da Sheridan besluttede at sagsøge en avis, som havde bragt delvist korrekte afsløringer af Sheridans besøg på bordeller (se SI nr. 211).

Retssagen tvang partiets medlemmer til at vidne om private forhold og til at udlevere interne partidokumenter.

SSP har trods splittelsen fastholdt 80 procent af sine medlemmer, bl.a. hele ungdomsorganisationen. Ligeledes har partiet formået at fastholde

udgivelsen af ugeavisen Scottish Socialist Voice og at bevare partiets lokaler.

Oprindelig var det planen, at denne kongres skulle være det definitive opgør med Sheridan, men da han forinden sammen med omkring 600 medlemmer brød ud og dannede Solidarity, fik kongressen et andet formål. Nemlig at få bragt SSP på benene igen og gøre klar til det kommende valg til det skotske parlament til maj næste år.

Det vil ikke blive nogen let opgave at fastholde repræsentation i parlamentet, men med en kraftfuld indsats vil det heller ikke være umuligt. En af de seneste meningsmålinger giver SSP 6 procent af stemmerne, dvs. cirka samme resultat som ved valget i 2003. Dengang fik SSP valgt 6 parlamentsmedlemmer. Efter splittelsen i år har SSP fire medlemmer af det skotske parlament.

<http://internationalviewpoint.org/spip.php?article1161>

Et dybtgående politisk brud

Lula og Arbejderpartiet genvandt magten i Brasilien i efterårets præsident- og parlamentsvalg. Men regeringens neo-liberale kurs har slukket vælgerens tro på, at politisk magt kan skabe social forandring og frigørelse. Det nye socialistiske parti PSOL står over for store udfordringer.

AF JOSÉ CORRÊA OG JOÃO MACHADO

Første runde af det brasilianske valg den 1. oktober var præget af en polarisering mellem to hovedblokke. Den ene omkring Arbejderpartiet PT, den anden omkring de to centrum-højre-partier PSDB og PFL. Denne polarisering kom skarpest til udtryk de sidste uger før valget mellem præsidentkandidater Lula og Geraldo Alckmin.

I første runde vandt Lula med 48,61 procent af de gyldige stemmer. Alckmin fik 41,64. På tredjepladsen fik Heloisa Helena, kandidat for PSOL og Venstrefronten, 6,85 procent, mens senator Cristovam Buarque fra PDT (ofte betegnet som venstre-populistisk), fik 2,64 procent.

Valgkampagnen var, i modsætning til tidligere, præget af apati og ligegyldighed i befolkningen. Den sydende gadestemning, som tidligere kendetegnede Arbejderpartiets kampagner, var stort set fraværende. Det var det synlige udtryk for folks frustrationer og uopfyldte håb efter fire år med Lulas social-liberale regering. Men denne udbredte afstandtagen fra politik har også dybere rødder.

Ingen uafhængig massebevægelse

Store forandringer har fundet sted i det brasilianske samfund siden 1990.

Landet indordner sig i stigende grad på verdensmarkedets præmisser. Den neoliberale ændring af landets produktionskapacitet, nedbrydningen af gamle klassetilhørsforhold, opblomstringen af individualisme og forbrugermentalitet, ideologisk regression og en generel nedgang i borgernes politiske aktivitet har betydet, at en stor del af den socialistiske venstrefløj, med rødder i arbejderklassen, som dannede PT og den faglige landsorganisation CUT, simpelt hen ikke længere eksisterer.

Der findes ikke længere det, som adskilte den brasilianske venstrefløj fra resten af Latinamerika i 1980'erne og 1990'erne: brede socialistiske, politiske bevægelser, som var rodfastet i den organiserede arbejderklasse og uafhængige af den kapitalistiske klasse.

Samme udvikling skete for de sociale bevægelser. I 1990'erne var de Jordløses Bevægelse (MST) den eneste sociale bevægelse, som stadig havde styrke til at mobilisere i større omfang. Fagforeningerne var for længst ophørt med at have politisk indflydelse. De nye generationer havde ingen erfaring med store sociale mobiliseringer.

Det parti, som førte kampagne i dette valg, var et populistisk PT – en valgmaskine omkring Lulas egen ka-

rismatiske ledelse og finansieret af offentlige fonde. En maskine, som præsenterede sig som de fattiges talerør, men som forsvarede den herskende klasses stabilitet.

Venstrefronten

I denne defensive ramme var det nye og opmuntrende element, at Heloisa Helena stillede op som Venstrefrontens kandidat. Heloisa Helena var senator for PT, men blev ekskluderet i 2003, da hun nægtede at stemme for partiets neoliberale politik.

Langt det vigtigste parti i Venstrefronten er PSOL (Frihed- og Solidaritetspartiet) som først blev godkendt af myndighederne i september 2005. De andre to partier – det trotskistiske PSTU (fra den såkaldte Moreno-tradition) og det kommunistiske PCB – har meget mindre politisk (og især vælgermæssig) vægt.

PSOL's basis for at føre valgkamp, var nogle få tusinde medlemmer – heraf mange af dem faglige folk. PSOL havde en betydelig indflydelse blandt unge og nogen indflydelse i parlamentet: en senator, syv deputerede i Nationalforsamlingen og fire i delstaterne, desuden adskillige byrådsmedlemmer. Under alle omstændigheder var det en lille styrke, som kun udgjorde en del af venstrefløjen fra det gamle PT, og en mindre gruppe af aktivister fra andre partier (især PSTU).

Venstrefløjens resultater

Takket være senator Heloisa Helenas popularitet og karisma fik PSOL en større betydning i valget, end man kunne forvente med partiets skrøbelige organisation og begrænsede

Demonstration mod afdemokratiserende universitetsreformer. »Ud alle sammen!«, siger bannerne og vidner om desillusionen over for Lula's styre.

sociale basis. I august stod hun til 12 procent af stemmerne. Men da den officielle tv-valgpropaganda begyndte, og de store valgmaskiner gik i aktion, begyndte denne relativt gunstige situation at ændre sig.

Venstrefronten kunne ikke konkurrere på disse betingelser. Presset for at stemme taktisk voksede. Venstrefrontens kampagne led også af politisk svagheder. Det viste sig umuligt at opbygge en samlet politisk ledelse både inden for PSOL og mellem denne og de øvrige partier i fronten.

En anden politisk begrænsning i Heloisas kampagne var, at hun talte mere i jeg-form end som repræsentant for et politisk projekt. Til en vis grad var dette uundgåeligt og en logisk følge af præsidentvalget. Trods disse svagheder er det et imponerende resultat at få 6,5 millioner stemmer eller 6,85 procent af de gyldige stemmer.

Det generelle valgresultat for PSOL og Venstrefronten kunne ikke måle sig med Heloisas stemmetal i præsidentvalget. I de delstater, hvor der opstillede stærke kandidater til guvernørposten, lykkedes det at få over 4 procent. Men i de fleste stater fik vores kandidater kun omkring 1 procent eller mindre. I valget til Nationalforsamlingen fik PSOL 1,4 procent

og fik valgt tre deputerede. Men vi mistede en del af den politiske kapital, som vi havde med fra PT – væsentligst de fire føderale deputerede, som ikke blev genvalgt.

Anden valgrunde

I anden valgrunde til præsidentvalget besluttede PSOL ikke at støtte nogen af de to tilbageværende kandidater. Nogle i partiet mente, man burde støtte Lula mod Alckmin, fordi han var endnu mere højredrejet, mens andre foreslog parolen »Ingen stemme på Alckmin«, hvor det stod åbent, om alternativet var en blank stemme eller en stemme på Lula.

Der er flere grunde til, at et flertal i PSOL afviste begge forslag. For det første står Lula i spidsen for en regering, som var entydigt social-liberal. På de grundlæggende økonomiske og sociale spørgsmål har han fulgt en neo-liberal kurs. For det andet repræsenterede han forskellige alliancer, som indeholdt flere af Brasiliens mest højreorienterede partier. Lula var derfor ikke en mulig kandidat for venstreblokken.

At PSOL alligevel ikke kørte kampagne for at stemme blankt, var en måde at respektere holdningen hos dem, som havde stemt på Heloisa og som nu var tilbøjelige til at stemme på Lula.

Et nyt projekt

PSOL har nu behov for at gennemtænke grundigt og præcist, hvad partiets politiske projekt går ud på. Hvis projektet består i at vinde flertal og bane vej for en overgang til socialismen, vil partiet støde på to udfordringer. For det første er det nødvendigt at reorganisere en politisk aktivitet blandt industriarbejdere og progressive dele af middelklassen og de intellektuelle, hvor man kombinerer tidligere krav om vækst, jobs og lønninger, med nye spørgsmål som økologi, seksualitet og global retfærdighed. For det andet er det nødvendigt at skabe en forbindelse til de millioner af fattige, hvis flertal i dag bakker op om Lula på valgdagen.

Ved siden af disse umiddelbare udfordringer er der den større opgave med at genopbygge en international troværdighed omkring det socialistiske projekt og udvikle et nyt overgangsprogram.

José Corrêa og João Machado er medlemmer af ledelsen i PSOL og af Enlace, som er en politisk strømning inden for PSOL, som bl.a. tæller Heloisa Helena og andre medlemmer af Fjerde Internationale.

Artiklen er fra netmagasinet International Viewpoint, <http://internationalviewpoint.org>, og er oversat og forkortet af Åge Skovrind.

Polen

I Polen har regeringspartiet De Polske Familiers Liga fremlagt et forslag til ændring af grundloven, så menneskeliv skal beskyttes allerede fra tidspunktet for befrugtning. Det vil sige, at abort vil blive illegalt i stort set alle, selv de mest ekstreme, situationer.

RETTE TIL ABORT UNDER ANGREB

AF KASIA GAWLIC

Den nuværende abort-lovgivning daterer sig tilbage til 1993 og blev indført efter stærkt pres fra den katolske kirke, med personlig støtte fra Pave Johannes Paul II. Desværre var der blandt initiativtagerne til den restriktive lovgivning også tidligere aktivister fra Solidarnosc med stærk støtte fra lægelige kredse. Loven blev indført på trods af, at 1,3 mio. mennesker skrev under på et krav om fol-

keafstemning. Folkeafstemningen blev aldrig gennemført.

Praksis strengere end lovens bogstav

Loven tillader kun abort, hvis graviditeten direkte truer en kvindes liv eller helbred, hvis der er en høj sandsynlighed for, at fosteret er alvorligt skadet, eller hvis graviditeten er et resultat af et kriminelt overgreb. Kvinder bliver ikke straffet for at få foretaget illegale aborter, men en-

hver, der hjælper en kvinde med at gennemføre en abort, risikerer op til 3 års fængsel.

Abort-aktivister understreger, at loven i praksis er endnu strengere, end den lyder. Ofte bliver kvinder, der har ret til abort, nægtet denne ret. I et land, hvor kvinder i den fødedygtige alder, udgør 10 millioner, bliver der hvert år kun udført 200 legale aborter. Læger misbruger deres ret til at afvise at udføre abort af samvittighedsgrunde, og afviser selv

Tilhængere af kvinders ret til abort trodsede den reaktionære kampagne og demonstrerede i Warszawa den 14. november. Foto: Anna Zawadzka

kvinder med alvorlige helbredsmæssige problemer.

Et klassespørgsmål

Samtidig er det ikke noget problem at få foretaget illegale aborter – så længe en kvinde har nok økonomisk, social og kulturel kapital til at aflæse gynækologernes hemmelige koder i annoncerne (»Gynækolog; fuld service« eller »Få din menstruation tilbage«) eller har kontakter til folk, der ved, hvor man kan få foretaget en abort – og har råd til at betale alt mellem 2.800 og 7.500 kr. Abort er blevet til et klasse-spørgsmål, og det samme er retten til at vælge. Denne ret er et privilegium for kun et lille mindretal, da – ifølge det Centrale Statistiske Kontor – 60 procent af alle husholdninger i Polen befinder sig på eller under fattigdomsgrænsen på 1.500 kr. om måneden.

Alligevel bliver der foretaget anslået mellem 80.000 og 200.000 illegale aborter om året – uden nogen som helst kontrol med, om der foregår under forsvarlige vilkår: somme tider også uden bedøvelse og som regel ved hjælp af den farligste udskrabningsmetode. Der har været tilfælde hvor kvinder er døde på grund af illegale aborter, men også tilfælde, hvor kvinder er døde, fordi de er blevet nægtet ikke blot abort, men medicinsk hjælp i det hele taget (da behandling kunne være en trussel mod fostret), eller fordi de selv prøvede at fremprovokere en abort, for eksempel ved at sprøjte opvaskemiddel ind i livmoderen.

Moralsk sprogbrug

Sådanne oplysninger kommer imidlertid sjældent frem i den offentlige debat. Det sprog, abort bliver diskuteret i – hvis det da overhovedet kan kaldes en »diskussion« – er blevet erobret af abortmodstanderne. De kalder sig selv »pro-liv« og beskylder kvinder, der har fået foretaget abort, for at myrde »ufødte« eller »undfangede« eller blot »børn«, og de fremstiller disse kvinder som kriminelle.

Sproget i abortdebatten er en forvrænget moraliseren og en pervertering af menneskerettighederne (»Alle mennesker har ret til at leve, lad os starte med de mest uskyldige«) og en nationalisme, hvor kvinderne er fuldstændigt usynlige – for slet ikke at tale om, at de heller ikke levnes nogen rettigheder – heller ikke retten til at leve.

Ændring af grundloven

Dette blev særligt tydeligt, da et af de nuværende regeringspartier, højrefløjspartiet De Polske Familiers Liga, foreslog en ændring af den polske forfatning, så den forsvare enhver borgers liv fra undfangelsen. Hvis det vedtages, vil det betyde, at abort bliver ulovligt – også når graviditeten truer kvindens eget liv. Samtidig gør abortmodstanderne intet for at hjælpe kvinder med at undgå uønskede graviditeter; tværtimod prøver de aktivt – og med held – at modsætte sig ethvert forsøg på at indføre støtte til prævention, ligesom de sørger for, at skolebørn bliver undervist i, at prævention ikke virker. Desuden har parlamentet netop igangsat et arbejde, der yderligere skal beskære mulighederne for at bruge p-piller (ved at kræve påskriften »Beskadiger helbredet« – ligesom på cigaretter).

Mens de mest indflydelsesrige repræsentanter for »pro-liv«-bevægelsen bekymrer sig vældigt meget om det »ufødte barn«, er der ikke nogen interesse for de børn, der allerede er blevet født, eller på de mange underernærede børn. Heller ikke spørgsmålet om dødsstraf – som flere politikere i den nuværende regeringskoalition går ind for – eller polske troppers deltagelse i krigene i Irak og Afghanistan, får deres bekymring for menneskeliv til at fremstå særligt troværdigt.

Kontrol med kvinders liv

I virkeligheden handler det ikke om retten til liv, men om at kontrollere kvinders liv, således at de kan føde børn og gøre Polen i stand til at gen-

nemføre sin mission mod »dødens civilisation«. Uanset hvor patetisk et sådant nationalistisk program inspireret af den katolske kirke end måtte lyde, så har det stort set overtaget den offentlige mening.

Som en alvorligt syg kvinde, der blev tvunget til at føde et barn og derefter bortadoptere det, sagde: »I Polen regerer de rige, som har råd til børn. De vil have Polen at blive større på andres bekostning. Mødre skal føde og opfostre børn, og hvis de ikke har råd til at opfostre dem, skal de give dem bort. De tænker overhovedet ikke over, hvad det betyder.«

Stoltheden over Polens påståede høje moralske standard forhindrer ikke aktivister og politikere fra at fratage kvinder enhver værdighed og fratage dem enhver mulighed for at foretage et frit moralsk valg.

Flere siger fra

At stille spørgsmålstejn ved tingenes tilstand er socialt tabubelagt. Men flere og flere kvinder og mænd har ikke desto mindre gjort det gennem de seneste uger. I november blev der afholdt en landsdækkende demonstration for fri abort. Der har også været afholdt to demonstrationer, hvor kvinder – under truslen om at blive beskyldt for at være mordere – er stået frem foran parlamentet. Disse aktioner fortsætter.

Det er også værd at fremhæve, at feministiske abort-aktivister opnår mere og mere støtte fra mandsdominerede og mande-orienterede vestreorienterede fagforeninger og andre dele af fagbevægelsen.

I mellemtiden fortsætter den parlamentariske kommission sit arbejde for yderligere at begrænse retten til abort og prævention. Det er værd at lade dem vide, at de måske skulle tænke sig om en ekstra gang. Et åbent brev (på engelsk) kan underskrives på: www.federa.org.pl/signatures.

Kasia Gawlic er polsk feminist og abort-aktivist. Artiklen er oversat af Mikael Meldstad.

Venezuela og »en socialisme for

Det vakte almen forundring, da præsident Hugo Chavez den 20. januar 2005 i en tale ved Verdens Sociale Forum erklærede sin støtte til skabelsen af »en socialisme for det 21. århundrede i Venezuela«. Mens Chavez var vag i sin formulering af, præcist hvordan denne socialisme ville blive anderledes end det 20. århundredes socialisme, så gjorde han det klart, at den ikke vil blive en statssocialisme som i Sovjetunionen og Østeuropa, eller som den praktiseres i Cuba i dag. Ifølge Chavez kommer den til at blive mere pluralistisk og mindre centreret omkring statsmagten.

det 21. århundrede«

AF GREGORY WILPERT

»Vi har pålagt os forpligtelsen at lede den bolivarianske revolution mod socialismen og bidrage til den socialistiske vej med en ny socialisme, en socialisme for det 21. århundrede, som er baseret på solidaritet, broderskab, kærlighed, retfærdighed, frihed og lighed,« sagde Chavez i en anden tale i maj 2006.¹ Det er en socialisme uden bestemt form, fortsatte han. Ifølge Chavez må man »omvælte de kapitalistiske produktionsforhold og bevæge sig mod socialisme, en ny slags socialisme, som må opbygges hver eneste dag«.²

Givet disse vage formuleringer og i betragtning af de konkrete politiske initiativer, som Chavez-regeringen har iværksat i de sidste syv år, er Venezuela så virkelig på vej mod noget, der kan betegnes som en socialisme for det 21. århundrede? Med andre ord – er Venezuela så på vej mod noget, som kan kaldes postkapitalistiske samfundsforhold, hvor de gamle drømme om individuel frihed, lighed og social retfærdighed er virkelig gjort for alle indbyggere?

Hvad er kapitalisme?

Inden vi besvarer dette spørgsmål må vi definere, hvad vi mener med kapitalisme, et besværende vagt begreb. En relativt enkel definition af kapitalisme udskiller mindst tre dominerende elementer i en social orden, førend vi kan kalde den kapitalistisk.

I første omgang involverer en ka-

pitalistisk orden den private ejendomsret over produktionsmidlerne, dvs. over land, fabrikker og andre former for kapital, som tillader produktion af varer og serviceydelser.

Et andet afgørende element i kapitalismen i dens »rene« form er, at fordeling og bytte reguleres gennem konkurrence på markedet. Markedskonkurrencen er et essentielt og integreret aspekt af kapitalismen, der ikke kun styrer reguleringen, men også priserne, og dermed bestemmer hvilke varer, der skal produceres.

Som det tredje afgørende element kan kapitalismen betegnes som et regulerende system, dvs. en stat, der retter op på kapitalismens hyppige midforhold. Det betyder, at kapitalismen har behov for en stat, der ikke blot sikrer de kontrakter mellem individer, som bytteforholdet bygger på, men som også mægler i sociale konflikter – som regel mellem ejere og ikke-ejere.

Men hvad betyder mere specifikt en socialisme for det 21. århundrede? I stedet for at påbegynde en længere teoretisk diskussion af emnet, vil jeg blot i store træk redegøre for, hvad det ikke er (kapitalisme) og at i modsætning til den faktisk eksisterende socialisme i det 20. århundrede (mest i Østeuropa), så må fuldførelsen af det 21. århundredes socialisme betyde opfyldelsen af alle den franske revolutions tre mål. Statssocialismen i det 20. århundrede opfyldte kun målet om social retfærdighed (broderskab eller solidaritet) og i be-

grænset omfang formel lighed (efter som partimedlemmer ifølge Orwell var »mere lige« end ikke-medlemmer). Det 21. århundredes socialisme skulle således betyde den fuldstændige indfrielse af idealerne om formel lighed, frihed og solidaritet (dvs. social lighed). Med andre ord skulle det 21. århundredes socialisme for at adskille sig fra det 20. århundredes statssocialisme være en frihedssocialisme, der sikrede, at den »frie udvikling for den enkelte er den frie udvikling for alle« (Marx).

Med disse generelle definitioner af kapitalisme og det 21. århundredes socialisme kan vi nu se på, hvordan Chavez-regeringens politik stiller sig i lyset heraf.

Ejendomsretten over produktionsmidlerne

Tager man hvert af kapitalismens tre elementer for sig, kan man i første omgang fokusere på den måde, Chavez-regeringens politik påvirker eller transformerer ejerskabet over de materielle produktionsforhold (i modsætning til de intellektuelle). Mens det store flertal af Venezuelas produktive anlæg stadig er privatejede eller statsejede, så er et af regeringens hovedmål at udbrede ikke-private former for ejerskab og kontrol, som fx gennem kooperativer, co-management og udvidet statsstyring/ejerskab.

For eksempel er antallet af kooperativer under Chavez' præsidentperiode steget fra omkring 800 i 1998 til over 100.000 i 2005 – mere end en

» Den virkelige prøve på, hvor langt regeringen er villig til at gå, vil komme, når og hvis den private kapital tvinges til at blive en marginal faktor i den overordnede økonomi.

100-dobling på syv år. Over 1,5 millioner venezuelanere er nu således med i kooperativer, der repræsenterer omkring 10 procent af landets voksne befolkning.³ Regeringen har aktivt støttet oprettelsen af kooperativer i alle sektorer, mest gennem kreditter, statslige indkøbspolitik og uddannelsesprogrammer.

Med hensyn til co-management har regeringen eksperimenteret med adskillige statsejede selskaber, som fx el-selskabet CADAFE og det aluminiumsanlægget Alcasa. Afhængigt af hvordan disse eksperimenter går, overvejer regeringen at overdrage flere statsejede selskaber til co-management. Disse virksomheder vil imidlertid ikke blive overdraget fuldstændigt til arbejderkontrol, fordi de ifølge regeringen er for betydningsfulde for Venezuela til udelukkende at blive styret af de folk, der arbejder der. Dvs. de har betydning for hele samfundet, og derfor skal samfundet også, gennem sine repræsentanter i staten, have indflydelse på, hvordan selskaberne styres.

En anden strategi til at ændre ejerskab og kontrol med produktionsmidlerne har været ekspropriation af lukkede fabrikker. For øjeblikket er fire produktionsanlæg, der producerer papir, jernrør, og landbrugsprodukter, blevet eksproprieret og overdraget til arbejderne. I samarbejde med den nationale fagbevægelse UNT evaluerer regeringen i øjeblikket 700 andre ubenyttede produktionsanlæg, der også kunne eksproprieres og overdrages til de

forhenværende arbejdere fra disse fabrikker.

Chavez-regeringen har også skabt flere nye statsejede selskaber, bl.a. indenfor telekommunikations-, petrokemi- samt luftfartsbranchen. Man har også sørget for, at det statsejede olieselskab PDVSA, som tidligere havde en semiautonom stilling, nu står under direkte regeringskontrol. Det øgede antal selskaber, som drives på ikke-kapitalistiske vilkår, indebærer ikke, at Venezuela med hensyn til de materielle produktionsmidler nu er et post-kapitalistisk samfund. Men der er klart en bevægelse, som går i denne retning. Endnu er det for tidligt at sige, om sådanne ejerskabsformer kommer til at dominere i Venezuelas økonomi. Den virkelige prøve på, hvor langt regeringen er villig til at gå, vil komme, når og hvis den private kapital tvinges til at blive en marginal faktor i den overordnede økonomi. Om en sådan konfrontation kommer til at ske, og hvordan den falder ud, er umuligt at forudse på nuværende tidspunkt.

Et skridt væk fra markedsmekanismen

Med hensyn til at gå væk fra markedsmekanismer for at regulere produktionen af varer og tjenester, har Chavez-regeringen hovedsageligt fokuseret på at anvende staten som en alternativ distributionskanal, der ikke er funderet på markedsmekanismen. Staten har under Chavez præsidentperiode været meget aktiv

i omfordelingen af rigdom, dels gennem jordfordelingsprojekter, dels gennem sociale velfærdsprogrammer for gratis lægehjælp, uddannelse og subsidierede dagligvaremarkeder, og gennem støtte til kooperativer og »udviklingsprojekter for den indfødte befolkning«. Selvom den statslige omfordeling står i modsætning til grundlæggende kapitalistiske principper, forandrer den ikke den overordnede kapitalistiske logik, så længe hovedparten af vareudvekslingen sker på frie markeder, som tilfældet er i dag. Som sådan er politikken langt mere socialdemokratisk end socialistisk.

Men denne handel, der ikke bygger på markedsmekanismer, og som fokuserer på samarbejde, gensidighed og solidaritet frem for konkurrence, er fortsat betydeligt mindre end den traditionelle markedsbaserede handel. Hvordan og hvornår Chavez-regeringen kan finde nye veje til at udvikle denne handel uafhængigt af markedsmekanismerne, mangler vi at se, især fordi stadig er helt uklart, hvordan kooperativ (i modsætning til konkurrence-baseret) handel skal kunne fungere i stor målestok i Venezuela.

Regeringsmagt uden privatinteresser

Der er i spørgsmålet om bruddet med det kapitalistiske systems tredje hjørneste – en statsmagt som agerer under indflydelsen af magtfulde økonomiske gruppers private interesser – at Venezuela er kommet længst

i sin udvikling. Der er mindst tre måder, hvorpå Chavez-regeringen har gjort dette over de sidste par år. For det første har Chavez-regeringen frigjort sig fra den private kapitals indflydelse takket være kombinationen af massive statslige indtægter fra olieindustrien, og det gamle regime har mistet enhver legitimitet. For det andet har man institutionaliseret forskellige former for direkte demokrati og medborgerdeltagelse i staten. For det tredje har man gennem det, man kalder »det civilmilitære forbund«, mindsket muligheden for, at militæret skal kunne anvendes mod sin egen civilbefolkning.

Det første aspekt er formodentlig det vigtigste, eftersom den muliggjorde alle Chavez-regeringens antikapitalistiske tiltag. Venezuelas olieindkomster, som voksede fra 226 dollars pr. indbygger i 1998 til 728 dollars i 2005⁴, har givet regeringen en enorm frihed fra privatkapitalisternes trussel om investeringsstrejker. I kombination med oppositionens forudgående selvdestruktive ageren (forsøget på statskup, blokaden af olieindustrien, det mislykkede omvalg mod Chavez' præsidentskab og boykot af valget til Nationalforsamlingen) er olieindtægterne nok den vigtigste årsag til, at Chavez-regeringen har kunnet skærpe sin anti-kapitalistiske politik år for år. Dette står i stærk kontrast til den kurs, som mange progressive regimer tidligere har fulgt – som er startet med radikal retorik for slutteligt ubønhørligt at give efter for privatkapitalens krav.

En anden måde, hvorpå regeringen aftvinger privatkapitalens indflydelse, er at indføre deltagerdemokrati på de fleste statslige områder. Dette sker gennem lokale planlægningsråd, medborgerdeltagelse i de sociale velfærdsprogrammer og et antal andre institutionaliserede mekanismer for at inddrage det civile samfund i regeringsudøvelsen (folkehøringer, valg af tjenestemænd på højere niveauer og medborgerindflydelse på statslige institutioner).

Kommunale råd

En af de vigtigste former for direkte demokrati er de lokale planlægningsråd, som blev lanceret i Venezuela i 2001, men som først ikke fungerede. Et nyt forsøg blev gjort i begyndelsen af 2006 inden for rammen af Lov om kommunale råd, hvor grundenheden er råd bestående af 200-400 familier, som udøver direkte demokrati i nærmiljøet, fordeler ressourcer og fastsætter lokale forordninger.

Slutteligt garanterer forfatningen deltagende demokrati gennem reglerne om retten til medborgerinitierede folkehøringer, af hvilke der findes 4 forskellige former (tilbagekaldende, godkendende, ophævende og rådgivende), retten til for medborgerne at kræve revision af statslige institutioner og retten til for civile samfunds organisationer at nominere kandidater til Højesteret, Nationalforsamlingen og Etisk Råd (som består af Venezuelas modsvarende til rigsadvokaten, rigsrevisionen og ombudsmanden).

Alle disse former for medborgerdeltagelse på forskellige styrende niveauer af statsapparatet øger muligheden for at stille statsfunktionærer til ansvar og holde de mægtige privatinteresser ude. Selv om borgerne måske giver efter for truslen om kapitalflugt og investeringsstop fra privatkapitalen, har de i det mindste mere indflydelse over beslutningsprocessen, end når de parlamentarisk valgte repræsentanter træffer beslutninger under indflydelse af magtfulde private grupper, der kontant lobbyer og betaler for deres valgkampagner.

Militæret

Det tredje område, inden for hvilket Chavez-regeringen bevidst har forsøgt at udvide demokratiet, er forvandlingen af en myndighed, der traditionelt anvendes til undertrykkelse af borgernes deltagelse og utilfredshed: militæret. Historisk set har militæret i Latinamerika i høj grad været anvendt for at undertrykke borgerne og gennemtvinge upopulær politik.

Chavez hævder med henvisning til en maoistisk devise, at »militæret skal være blandt folk som fisk i vandet«. Den praktiske foranstaltning af denne devise kaldes i Venezuela »den civile militære union« og betyder i praksis, at militæret skal være så integreret som muligt i civilbefolkningen, stå i daglig kontakt med borgerne og påtage sig civile samfundsopgaver. Således deltager militæret i stor udstrækning i forskellige »missiones« og bistår med

»» Desuden opfordres civilbefolkningen til at gå ind i civilforsvaret for at lære at kæmpe en guerillakrigsførelse i tilfælde af, at en udefra kommende magt såsom USA skulle forsøge at invadere landet.

bl.a. distribution af mad og bygningsarbejde. Desuden opfordres civilbefolkningen til at gå ind i civilforsvaret for at lære at kæmpe en guerillakrigsførelse i tilfælde af, at en udefra kommende magt såsom USA skulle forsøge at invadere landet. Ifølge Chavez er dette en faktor, som yderligere forstærker båndet mellem krigsmagten og folket.

Kritikere af denne politik mener, at den tværtimod leder til en militarisering og skaber grundlaget for lige netop det, Chavez mener at ville modvirke: nemlig en undertrykkelse af befolkningen. Der findes dog ingen konkrete tegn på dette.

Forhindringer for socialismen

Forhindringerne kan opdeles i eksterne og interne. Af de førstnævnte er der især tre.

For det første oppositionen, dvs. praktisk talt alle de sektorer, der tidligere bestemte noget i det venezuelanske samfund, såsom de tidligere regeringspartier, den gamle fagbevægelse, kirkens hierarki, de store selskaber og næsten alle de private massemedier. Hovedproblemet for Chavez-regeringen ift. denne opposition er ikke så meget dens magt, den har mistet mere og mere magt hovedsageligt pga. sin egen desorganisering og fejlslag. Problemet er oppositionens manglende vilje til at indgå i den demokratiske proces: som fx statskupforsøget i april 2002, olieindustriens »strejke« i december 2003, boykot af valget til nationalforsamlingen 2005. Sjældent er denne opposition kommet med konkrete forslag

til, hvordan den ville regere Venezuela anderledes.

Den anden eksterne forhindring for at skabe det 21. århundredes socialisme i Venezuela er Bush-administrationen. Fra dokumenter, der er blevet tilgængelige over de sidste par år, er det blevet klart, at Bush-administrationen kendte til kupforsøget i 2002 på forhånd, men i stedet for at sætte sig i opposition, før eller under, gav Bush sin støtte ved at nægte, at det var et kup, og ved at give Chavez skylden for sit eget fald.

Den tredje eksterne forhindring er for mange lande den mest seriøse forhindring for at kunne føre progressiv politik, nemlig risikoen for en investeringsstrejke, hvis en regering iværksætter for mange initiativer mod det private erhvervslivs interesser. Venezuela forbliver dog med det seneste olieboom i midten af 2003 et lukrativt sted for investeringer, trods regeringens anti-kapitalistiske retorik og hyppige skattestigninger for olieindustrien.

Interne forhindringer

De interne forhindringer for at institutionalisere det 21. århundredes socialisme i Venezuela er derfor langt mere seriøse. Mest alvorligt er formentlig den fortsatte eksistens af en nepotistisk kultur. Chavez kritiserer ofte, hvordan tidligere regeringer benyttede sig af nepotistiske systemer. Men der er mange uformelle historier om, hvordan der er opstået nye former for nepotisme i deres sted. Før var det f.eks. praktisk talt umuligt for folk, der ikke var medlemmer

af de regerende partier, at få job i staten, men der er nu dukket beviser op på, at embedsmænd forhindrer anti-chavistas i at få job i staten – på trods af, at partimedlemskab formelt set ikke længere er påkrævet.

Den anden interne forhindring er den latente personlighedskult, der er dannet omkring Chavez og tendensen til persondyrkelse som politisk kultur i Venezuela generelt. På den ene side er Chavez egenskab til bringe folk sammen i en stor bolivariansk bevægelse for radikal forandring uset i nyere venezuelansk historie. På den anden side har denne egenskab resulteret i bevægelsens ekstreme afhængighed af Chavez, hvilket betyder udelukkelsen af et klart defineret politisk program eller organisation.

Den tredje interne forhindring er en stærk tendens til top-down lederskab, ikke kun hos Chavez, men hos alle i den offentlige administration. Trods det meget reelle forsøg på oprettelse af deltagende demokrati på lokalt plan, er centraladministrationen stort set stadig et top-down foretagende, som Chavez' militære instinkt har forstærket. Et sådant lederskab i den offentlige administration forstærker de problemer, som er nævnt ovenfor ift. persondyrkelsen som politisk kultur, så det at sætte spørgsmålstejn ved ens foresatte og at rette fejl i administrationen bliver ekstremt svært.

Perspektiver

Det er meget sandsynligt, at Chavez-regeringen vil fortsætte og skærpe

» Trods det meget reelle forsøg på oprettelse af deltagende demokrati på lokalt plan, er centraladministrationen stort set stadig et top-down foretagende, som Chavez' militære instinkt har forstærket.

sin radikale kurs – og at den kan gøre det, fordi den har formået enten at overvinde eller at undgå alle de forhindringer, som venstreorienterede regeringer normalt står overfor. De fleste regeringer står overfor det, nogle forskere har kaldt »velfærdsstatens selvmodsigelser«.⁵ På den ene side skal regeringerne opfylde ønskerne hos den befolkning der valgte dem, ellers bliver de frataget magten ved næste valg. På den anden side skal de tilgodese ønskerne hos kapitalen, ellers står de overfor en kapitalflugt og økonomisk krise.

Disse to forhold trækker regeringerne i hver sin retning og udgør således et seriøst problem. Borgerne vil generelt have regeringen til at beskytte dem mod kapitalismens hærger (dvs. krav om regulering af industri og erhvervsliv, miljøbeskyttelse, jobsikkerhed, beskyttelse mod økonomisk krise), mens kapitalen ønsker så lidt regulering og beskatning som muligt.

I forsøget på delvist at opløse denne selvmodsigelse gennem gældssætning belånte regeringerne i både første- og tredjeverdenslande sig hårdt for at finansiere udgifterne til velfærdsstaten, uden at behøve at beskatte hverken kapitalen eller den generelle befolkning. Da gældskrisen blev for stor en byrde, skar regeringerne i det offentlige forbrug og forsøgte sig med nyliberal kurs ud af selvmodsigelsen. Nyliberalismen løste imidlertid ikke selvmodsigelsen, men skiftede blot magtbalancen til fordel for kapitalen.

På det seneste, i lyset af nyliberalismens manglende evne til at hæve folks levestandard og med en dramatisk ulighed til følge, har folkene i Latinamerika stemt imod nyliberalismen og for varierende regeringer af venstreorienteret tilsnit. Selvmodsigelsen i kapitalismen mellem kapitalens og befolkningens krav eksisterer dog i stort set alle disse lande. Den eneste undtagelse synes at være Venezuela, der pga. sin olierigdom er langt mindre afhængig af privat kapital og de krav, der følger med.

Mens yderligere fremskridt i udviklingen af det 21. århundredes socialisme i Venezuela er en meget nærværende mulighed, grundet manglen på eksterne forhindringer, så er det med andre ord de interne forhindringer som paternalisme og persondyrkelse, der er de mest sandsynlige trusler om en afsporing af projektet.

Hvordan man kan overkomme disse forhindringer – dvs. en omstrukturering af statsapparatet for at

overvinde paternalismen og at skabe en effektiv politisk bevægelse, der ikke er afhængig af Chavez – det er de største udfordringer for det 21. århundredes socialisme i Venezuela.

Gregory Wilpert er redaktør for websiden Venezuelanalysis.com, hvor analysen oprindeligt blev bragt. Socialistisk Information har forkortet artiklen. Oversat af Anders Hadberg.

Noter

- 1 Linking Alternatives II Conference, Wien, 13 Maj, 2006 (www.gobiernoenlinea.gob.ve)
- 2 Ibid.
- 3 SUNACOOOP (Nation Superintendency of Cooperatives) www.sunacoop.gib.ve
- 4 Forfatterens egen beregning baseret på data fra Venezuela finansministerium, det nationale statistiske institut og Venezuelas Centralbank.
- 5 En af teoretikerne og fortalere for denne tese var Claus Offe i hans bog *Contradictions of the Welfare State*, 1984, MIT Press.

En af de vigtigste former for direkte demokrati er de kommunale råd, hvor den lokale befolkning fordeler ressourcer og fastsætter lokale forordninger.

Protest-biograf foran den mexicanske ambassade

Den mexicanske ambassades facade blev for en enkelt eftermiddag lavet om til biograflærred. Lørdag den 25. november var der nemlig arrangeret »protest-biograf« på stedet. Budskabet var klart: Den mexicanske regering kan ikke længere bortforklare den bølge af repression mod sociale bevægelser, der præger landet.

AF GUDRUN GADEGAARD PEDERSEN

Det var Internationalt Forums Mexico-gruppe, som inviterede til film-«hygge».

Hvis Medierådet var kommet fordi, var filmene i »protest-biografen« uden tvivl blevet erklæret »uegnede for børn«. Den ene viste drabet på journalisten Brad Will fra USA, der arbejdede for Indymedia. Brad Will var i Mexico for at dække begivenhederne i delstaten Oaxaca, hvor en bredt sammensat bevægelse (APPO – Oaxacas folkelige forsamling) kræver guvernørens afgang. APPO har de sidste fem måneder holdt Oaxaca By besat og gentagne gange gennemført demonstrationer med hundredtusindvis af deltagere. Journalisterne, der dækker begivenhederne, lever ofte et farligt liv. Politiet og paramilitære grupper går direkte efter at forhindre særligt de uafhængige journalister i at dokumentere politiets overgreb. Brad Will var netop til stede på en af APPO's barrikader for at dokumentere disse overgreb med sit videokamera, da en gruppe af bevæbnede tilhængere af guvernøren åbnede ild mod barri-

kaden. Han stod og filmede, da han blev ramt i maven af en kugle.

Protest-biografen valgte at vise Brad Wills sidste optagelser, inklusive det øjeblik, hvor han selv bliver ramt. Budskabet til den mexicanske ambassade var ikke til at tage fejl af: Der er ikke længere nogen undskyldning. Mexicos regering må stå til ansvar for de forbrydelser, den har begået mod sin egen befolkning og udenlandske aktivister som Brad Will, der stiller sig solidariske med befolkningen i Oaxaca. Mexicos regering må lytte til det store flertal af Oaxacas befolkning, der har fået nok af Ulises Ruiz, og afsætte ham.

Omkring 50 personer havde valgt at trodse kulden og regnen, og se film i den alternative »open-air«-biograf. Og der var kaffe, the og brandtaler at holde sig varm på. En del af de deltagende var elever fra Krogerup Højskole, der som en del af deres højsko-

leophold har været på rejse i Mexico, og selv prøvet at stå bag barrikaderne i Oaxaca. En af eleverne holdt tale, hvor han fortalte om deres oplevelser.

Der er god grund til at holde øje med, hvad der sker i Oaxaca. Mexicos nyvalgte præsident, Felipe Calderón fra det konservative parti PAN, indsættes den 1. december, og havde i sin valgkampagne lagt et stærkt fokus på »lov og orden«. Calderón er langt mere konservativ end sin partifælle Vicente Fox, der nu forlader præsidentposten, og mange mexicanere i de sociale bevægelser forventer, at præsidenten vil regere med »la mano dura« – den hårde hånd.

Guðrun Gadegaard Pedersen er aktiv i Internationalt Forum (IF). IF har startet en underskriftkampagne mod repressionen i Oaxaca: www.oaxaca.skrivunder.dk

Filmen af Brad Will kan downloades her: www.salonchingon.com/cinema/brad

BESØG FRA OAXACA

Internationalt Forum er i øjeblikket ved at arrangere et besøg i Danmark i midten af december af en repræsentant for APPO. Interesserede kan kontakte Mexico-gruppen på: info@internationaltforum.dk

Det skrev vi for 25 år siden

I december 1981 bragte Klassekampen et interview med Gunner Jensen, veteran i den danske trotskistiske bevægelse. I et historisk tilbageblik fremstillede han SAP's aktuelle opstilling til folketingsvalget som resultatet af et langt og sejt arbejde mod den mangeårige politiske marginalisering. Særlig markant havde denne marginalisering været i 1950'erne:

»Uforbederlige og dumme idioter«. »Fantaster, der aldrig kunne skabe noget alvorligt«. Med de udtryk blev vi ofte mødt i 50'erne, da vi kun var en meget lille gruppe. Men selv om det så sort ud, og vi en gang imellem selv kunne komme i tvivl, om det var rigtigt, så holdt vi ud. Og nu er det begyndt at lykkes. For mig er det en meget stor oplevelse, at SAP nu er blevet stærk nok til at stille op. Det viser, vi gjorde det rigtige ved at holde ud.

Lige efter krigen, i 1945, havde organisationen omkring 20 medlemmer, og vi begyndte at udgive et blad. Dengang var en stor del af befolkning-

gen stemt for, at samfundet skulle laves om, efter at de rige havde samarbejdet med den tyske besættelsesmagt.

Men det var DKP, der fik hele denne popularitet. Dels på grund af partiets store arbejde i modstandsbevægelsen. Dels på grund af Sovjetunionens kæmpeindsats med at slå Nazi-Tyskland.

Derfor var det i første omfang meget svært for os at slå igennem med vores ideer, når vi kritiserede både DKP og Sovjetunionen for på mange måder at føre en kontrarevolutionær politik.

Med den kolde krig i 50'erne var de socialistiske synspunkter på tilbagemog. Samtidig var Socialdemo-

kratiet og DKP de altdominerende kræfter i arbejderbevægelsen på det tidspunkt. Det var svært for os at komme frem med vore forslag. De to partier undertrykte andre med hård hånd.

En gang imellem tænkte man jo selv på, om det ikke var håbløst. Om det ikke var en ørkenvandring. Vi kunne jo ikke se nogen resultater af vores store arbejde. Vi fik ikke flere medlemmer, organisationen gik ikke frem. »Hvad laver I egentlig? Hvor mange er I?« sagde almindelige folk, vi mødte, når vi f.eks. solgte vores blad. »Det er jo håbløst og bliver aldrig til noget«, sagde de til os.

Jeg husker en aften, jeg fulgtes med et andet medlem hjem efter et møde i vores lille gruppe. Det var ikke gået så godt, og jeg var i dårligt humør. »Er vi virkelig en samling kværlanter, som ikke kan bygge noget op«, spurgte jeg hende så.

»Gunner, du må huske, vi tilhører en international bevægelse. Vi må holde programmet højt her i Danmark, ligesom kammeraterne fra resten af 4. Internationale gør det i andre lande«, svarede hun.

»Nå ja«, svarede jeg, og så var den diskussion forbi. Vi fortsatte.

SÅDAN TEGNER DU ABONNEMENT

Du kan tegne abonnement ved at indsende kuponen her til højre.

Vi foretrækker dog, at du bestiller abonnementet ved at indbetale beløbet på vores girokonto

Giro 906-3366
Socialistisk Information
Studiestræde 24, 1.
1455 Kbh. K

eller evt. ved at sende en check.
Det sparer tid og porto
for både dig og os!

Abonnenter i udlandet kan kun bestille almindeligt helårsabonnement.

JATAK, jeg prøver et abonnement på Socialistisk Information (sæt X):

- ☐ Særbud (seks nr.): 50 kr.
☐ Et helt år: 175 kr.
☐ Et helt år (lav indkomst): 100 kr.
(SU, kontanthjælp, pension ell.lign.)

Sådan betaler jeg:

- ☐ Beløbet er vedlagt i check
☐ Send opkrævning

Navn

Adresse

Postnr.& by

Tlf.

HUSK
FRIMÆRKE

SI
SOCIALISTISK • INFORMATION

Studiestræde 24, 1., 1455 København K.

Socialistisk Information har brug for DIN støtte

Det er nødvendigt med en anden slags information – socialistisk information. Derfor udgiver vi hver måned bladet Socialistisk Information.

AF SAP'S FORRETNINGSUDVALG

For socialister, som vil være med til at forandre en uretfærdig verden, er viden og indsigt en nødvendighed. Men nyhedsmedierne er for langt størstedelen domineret af kommercielle interesser og har under ingen omstændigheder fokus på, hvordan mennesker selv kan handle for at skabe forandring.

Derfor er det nødvendigt med en anden slags information – socialistisk information. Derfor udgiver vi hver måned bladet Socialistisk Information – med nyheder, kommentarer, baggrundsartikler, handlingsforslag og analyser fra ind- og udland.

Et tilbageblik på indholdet det sidste år fortæller, at 2006 på mange måder gav anledning for optimisme blandt socialister – og at Socialistisk Information har fingeren på pulsen.

- Foghs regering mistede for alvor

opbakning, da der udviklede sig en bred bevægelse mod forringelser af velfærden, som kulminerede med demonstrationen 17. maj. Protesterne fortsatte dette efterår med mange strejker mod kommunale besparelser.

- I Europa svinger pendulet til venstre. I Frankrig var der massedemonstrationer mod regeringens arbejdsmarkedsreform, og i andre lande blev de borgerlige slået parlamentarisk. Men gør de socialdemokratiske regeringer en forskel, og hvad er venstrefløjens rolle?
- Særligt i Latinamerika er der opbrud. I Bolivia, Cuba, Mexico og især Venezuela er en spændende udvikling i gang, hvor vi kan trække direkte fra erfaringerne hos dem, der selv er med i bevægelsen.

Alt dette og meget, meget mere kunne man læse om i Socialistisk In-

formation. Og vi fortsætter, fordi det er nødvendigt.

Men vi har brug for støtte for at fortsætte. Især portoudgifter tynger budgettet. Derfor samler vi 30.000 kroner ind til Socialistisk Information, så vi kan få økonomien til at hænge sammen.

Derfor: Giv et bidrag til, at Socialistisk Information fortsat kan levere kugler til klassekampen.

Send et beløb – stort eller lille – til:

**Socialistisk Information
giro 906-3366.**

**Har du netbank, så vælg
»indbetalingskort« og kortart 01.**

**Eller indsæt beløbet på
reg. nr. 9570, konto 9063366**

Giv en gave, der kan bruges hele året

– Læg SI under træet

Næste nummer kommer i starten af januar og vil bl.a. handle om prostitution, OK07 og venstrefløjens dilemma i Italien.

Ved bestilling inden 15. december får du december-nummeret tilsendt gratis sammen med et abonnementsbevis til den, som skal have gaven.

Abonnement på bladet koster 175 kroner årligt, dog 100 kroner for folk på bistand, SU m.v. Abonnement kan bestilles ved mail til si@sap-fi.dk.